

INSTRUCCIÓ 3/2003, DEL PLE DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL, DE 9 D'ABRIL DE 2003, SOBRE NORMES DE REPARTIMENT I REGISTRE INFORMÀTIC DE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA.¹

Amb la finalitat d'agilitzar la tramitació dels processos penals, el Parlament va aprovar la Llei 38/2002, de 24 d'octubre, de reforma parcial de la Llei d'enjudiciament criminal, sobre procediment per a l'enjudiciament ràpid i immediat d'uns delictes i faltes determinats, i de modificació del procediment abreujat. L'apartat 4 de la seva disposició addicional primera disposa que "en el termini de sis mesos, el Consell General del Poder Judicial ha de dictar els Reglaments que estableixen els articles 769.2, 800.3, 962.4 i 965.2 de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'ordenació dels assenyalaments de judicis i el desenvolupament dels serveis de guàrdia".

En desenvolupament de la previsió anterior i per acord de data 26 de febrer de 2003, el Ple del Consell General del Poder Judicial va modificar el Reglament 5/1995, de 7 de juny, dels aspectes accessoris de les actuacions judicials, en el que fa referència als serveis de guàrdia. L'article 47.6 del Reglament esmentat disposa que "Les sales de govern i les juntes de jutges, en l'exercici de les seves atribucions normals i amb subjecció als termes del Reglament present, poden aprovar les normes complementàries que en matèria de distribució d'assumpes, règim intern, quadre de substitucions o altres matèries de la seva competència, considerin procedents". Així mateix, la disposició addicional primera de l'Acord esmentat disposa que "les juntes de jutges i sales de govern dels tribunals superiors de justícia han d'adaptar les normes de repartiment al que disposa el Reglament present, per tal que el seu contingut permeti la tramitació dels judicis ràpids i l'enjudiciament immediat de les faltes al jutjat de guàrdia".

La Instrucció present conté una sèrie de criteris destinats a facilitar l'aplicació dels judicis ràpids per delictes i l'enjudiciament immediat de les faltes previstos per la Llei 38/2002, de 24 d'octubre, de reforma parcial de la Llei d'enjudiciament criminal, i que serveixen de complement de la regulació dels serveis de guàrdia continguda en el Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny. Aquests criteris han de ser tinguts en compte per les sales de govern i les juntes de jutges dels tribunals superiors de justícia en complir la seva obligació d'adaptar les normes de repartiment al que disposen la Llei esmentada i les disposicions reglamentàries reguladores dels serveis de guàrdia.

D'altra banda, aquesta Instrucció també fa referència als supòsits en què no sigui possible la tramitació del procediment de judici ràpid per delictes, especialment en els supòsits de violència física o psíquica habitual de l'article 153 del Codi penal. En aquests casos és convenient que es centri en el mateix jutjat la competència per conèixer dels processos per infraccions penals comeses pel mateix subjecte contra els integrants del mateix nucli familiar, en el mateix sentit en què es pronunciava l'Informe del Consell General del Poder Judicial sobre Violència Domèstica, aprovat pel Ple de 21 de març de 2001. La Guia pràctica d'actuació contra la violència domèstica, que forma part integrant de l'informe esmentat, afirma que "en defecte de jutjat especialitzat, s'ha de procurar l'aprovació de normes de repartiment que assignin la competència per conèixer del cas al jutjat que primer va conèixer d'agressions anteriors

¹ Publicada al *Butlletí Oficial de l'Estat* número 90, corresponent al dia 15 d'abril de 2003.

comeses pel mateix subjecte sobre els integrants del mateix nucli familiar, independentment de l'estat processal en què estiguin”.

El contingut de la Instrucció present ha tingut molt en compte el resultat de la feina de l'Observatori de Violència Domèstica, constituït mitjançant Conveni signat el dia 26 de setembre de 2002 pel Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de Justícia i el Ministeri de Treball i Assumptes Socials, que en la seva primera reunió va adoptar l'acord de crear un grup d'experts assessors en la matèria.

L'Observatori ha recollit els acords de les diferents juntes de jutges relatius a normes de repartiment d'assumptes sobre violència domèstica i ha constatat que només en algunes poblacions s'han adoptat normes específiques que segueixin els criteris establerts per la Guia pràctica d'actuació contra la Violència Domèstica. I també es constata que, allà on n'hi ha, el seu contingut sovint resulta insuficient per donar resposta a una realitat tan complexa. En aquest panorama tan heterogeni és necessària una Instrucció del Consell General del Poder Judicial que possibiliti, tal com afirma l'Informe del Consell General del Poder Judicial sobre violència domèstica aprovat pel Ple del 21 de març de 2001, “l'aprovació de normes de repartiment que resultin eficaces per combatre aquest fenomen delictiu”.

Per últim, en aquesta Instrucció es contenen una sèrie de disposicions necessàries per a l'optimització del procés penal per fets de violència domèstica, tant en relació amb el registre del procediment mitjançant l'aplicació informàtica corresponent en el moment que s'incoa com relatives a l'establiment d'un registre informatitzat de violència domèstica a cada deganat. Aquestes mesures no només seran útils amb finalitats d'explotació estadística sinó que també permetran als òrgans judicials saber de manera àgil i immediata de l'existència d'altres processos penals contra el mateix agressor, cosa que facilita l'acreditació de l'habitualitat de la violència i la ràpida adopció de mesures de protecció de la víctima per part del jutjat de guàrdia. Tot això sense perjudici de la futura creació, per disposició general, en l'àmbit nacional, d'un registre de mesures en matèria de violència domèstica, amb l'abast i les funcions pròpies que se li assignin en la norma de creació.

En la seva virtut, el Ple del Consell General del Poder Judicial, tenint en compte el que disposen els articles 104.2 i 12.3 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, en la seva reunió del dia 9 d'abril de 2003, ha acordat aprovar la Instrucció present:

Primer.- Termini per a l'adaptació de les normes de repartiment.

Amb la finalitat de donar una resposta eficaç a les infraccions penals de violència domèstica, així com per facilitar la tramitació dels judicis ràpids per delictes i l'enjudiciament de les faltes al jutjat de guàrdia, les juntes de jutges i sales de govern dels tribunals superiors de justícia han d'adaptar les normes de repartiment al que disposa la Instrucció present abans del dia 28 d'abril de 2003.

En el termini d'un mes des de l'entrada en vigor de la Llei 38/2002, de 24 d'octubre, de reforma parcial de la Llei d'enjudiciament criminal, les sales de govern dels tribunals superiors de justícia han d'informar el Consell General del Poder Judicial sobre l'aplicació de la disposició present.

Segon.- Registre d'assumptes.

En el moment de la incoació de qualsevol procés penal per un delictes o falta comès contra alguna de les persones a les quals es refereix l'article 153 del Codi penal, el registre del procediment s'ha de realitzar fent servir l'aplicació informàtica de gestió processal corresponent i d'acord amb el que disposa la Comissió d'Informàtica Judicial del Consell General del Poder Judicial, que ha d'unificar els criteris de registre en aquesta matèria en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor de la Instrucció present.

Tercer.- Criteris sobre el repartiment d'assumptes.

Les normes de repartiment han d'atribuir el coneixement dels processos per delictes contra alguna de les persones a les quals es refereix l'article 153 del Codi penal sotmetent-se als criteris següents:

1. D'acord amb el que disposa la Llei 38/2002, de 24 d'octubre, de reforma parcial de la Llei d'enjudiciament criminal, sobre procediment per a l'enjudiciament ràpid i immediat d'uns delictes i faltes determinats i de modificació del procediment abreujat, el jutjat de guàrdia és el competent per a la tramitació dels procediments del títol III del llibre IV de la Llei d'enjudiciament criminal i per dur a terme els judicis de faltes dels articles 962.1, 964.2 i 965.1,2a de la mateixa Llei.

En els casos en què no sigui possible l'aplicació del criteri anterior, el jutjat d'instrucció que, per fets punibles dirigits contra alguna de les persones a les quals es refereix l'article 153 del Codi penal, hagi incoat un sumari ordinari per delictes, un judici de faltes o bé diligències prèvies de procediment abreujat emparant-se en l'article 774 de la Llei d'enjudiciament criminal o de l'article 798.2,1r de la mateixa Llei, ha de conèixer també de la resta de processos penals per delictes o per falta que s'incoïn posteriorment per fets imputables al mateix autor contra els integrants del mateix nucli familiar, i això encara que en el primer procés s'hagi dictat interlocutòria d'arxiu, de sobreseïment o d'obertura de judici oral, o hagués recaigut sentència condemnatòria o absolutòria.

Als efectes anteriors, el jutjat d'instrucció que dicti la interlocutòria d'incoació de diligències prèvies, de judici de faltes o de sumari ordinari ho ha de posar de manera urgent en coneixement de l'Oficina de Repartiment, que ha de procedir a prendre'n la nota corresponent, tret que els assumptes contra el mateix autor haguessin estat atribuïts prèviament a un altre jutjat d'instrucció per aplicació de la norma continguda en el paràgraf anterior. En aquest darrer supòsit, l'Oficina de Repartiment ho ha de comunicar immediatament a l'altre jutjat per tal que ho remeti a aquest de manera urgent, i n'ha de practicar les corresponents anotacions en els seus llibres.

2. Cada jutjat, respecte dels assumptes que se li reparteixin per aplicació de l'apartat anterior, ha d'incoar els procediments penals que resultin oportuns per aplicació dels articles 300, 17 i 18 de la Llei d'enjudiciament criminal.

3. El jutjat de guàrdia ha de practicar els actes que siguin necessaris per aplicació de l'article 40 del Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny, dels aspectes accessoris de les actuacions judicials, especialment les que tenen com a finalitat la protecció de la víctima. També ha de tramitar els procediments del títol III del llibre IV de la Llei d'enjudiciament criminal, així com els judicis de faltes dels articles 962.1, 964.2 i 965.1,2a de la mateixa Llei.

Quart.- Judicis de faltes en partits judicials amb vuit o més jutjats d'instrucció.

En els partits judicials als quals es refereixen els articles 48, 53, 55 i 57 del Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny, les normes de repartiment han d'atribuir el coneixement de les faltes dels articles 617 o 620 del Codi penal, sempre que l'ofès sigui alguna de les persones a les quals es refereix l'article 153 del mateix Codi, sotmetent-se als criteris següents:

1. L'atestat elaborat d'acord amb els articles 962 o 964 de la Llei d'enjudiciament criminal ha de lliurar-se al jutjat d'instrucció constituït en servei de guàrdia d'enjudiciament de faltes, al qual les normes de repartiment n'han d'atribuir l'enjudiciament.

Un cop rebut l'atestat, si el jutjat constituït en servei de guàrdia d'enjudiciament de faltes considera que els fets són constitutius de delictes, ha de dictar la interlocutòria corresponent i ha de remetre l'assumpte al jutjat de guàrdia ordinari.

En canvi, si el jutjat considera que els fets són constitutius de falta, ha de fer el judici de faltes en els termes de l'article 963 de la Llei d'enjudiciament criminal. Si, una vegada intentada la realització immediata de judici, no és possible dur-lo a terme, les normes de repartiment han de disposar que l'enjudiciament correspongui al mateix jutjat que va rebre l'atestat en funcions de guàrdia d'enjudiciament de faltes, el qual ha de fer el judici en el termini al qual es refereix l'article 965.1,2a de la Llei d'enjudiciament criminal.

2. Quan hi hagi denúncia del perjudicat presentada directament davant el jutjat de guàrdia ordinari o quan tingui coneixement dels fets per una altra via, i si el jutjat esmentat ordena la

incoació de judici faltes, ha de remetre urgentment el procés al jutjat d'instrucció constituït en servei de guàrdia d'enjudiciament de faltes, que ha d'actuar de la manera indicada en el darrer paràgraf de l'apartat anterior.

3. D'acord amb el que disposa l'article 86 d) del Reglament del Consell General del Poder Judicial 1/2000, dels òrgans de govern dels tribunals, el jutge degà ha de resoldre amb caràcter d'urgència les qüestions sobre aplicació de les normes de repartiment entre jutjat de guàrdia ordinari i el jutjat de guàrdia per a l'enjudiciament de les faltes.

Cinquè.- Judicis de faltes en els partits judicials amb set o menys jutjats d'instrucció, o amb dos o més jutjats de primera instància i instrucció.

En els partits judicials als quals es refereix l'article 58 del Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny, les normes de repartiment han d'atribuir el coneixement de les faltes dels articles 617 o 620 del Codi penal, sempre que l'ofès sigui alguna de les persones a les quals es refereix l'article 153 del mateix Codi, sotmetent-se als criteris següents:

1. Quan el jutjat de guàrdia incoï judici de faltes emparant-se en el que disposa l'article 963.1 de la Llei d'enjudiciament criminal o per l'article 964 de la mateixa Llei, ha de dur a terme el judici corresponent en el servei de guàrdia d'acord amb el que preveu l'article 58 del Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny, dels aspectes accessoris de les actuacions judicials.

2. Quan, una vegada intentada la realització de judici durant el servei de guàrdia, això no sigui possible, les normes de repartiment han de disposar que l'enjudiciament correspongui al mateix jutjat que va rebre l'atestat en funcions de guàrdia, que ha de fer el judici d'acord amb el que disposa l'article 965.1,2a de la Llei d'enjudiciament criminal.

Sisè.- Els registres informàtics de violència domèstica.

1.- A cada deganat hi ha d'haver un registre informatitzat de violència domèstica en el qual s'han d'anotar les dades següents recollides de processos penals per delictes o faltes comesos contra les persones a les quals es refereix l'article 153 del Codi penal:

a) Tots els repartiments realitzats a l'empara de les normes especials de repartiment en matèria de violència domèstica que s'aprovin d'acord amb la present Instrucció. Amb aquesta finalitat, l'Oficina de Repartiment ha de comunicar al Registre de Violència Domèstica cadascun dels repartiments esmentats.

b) Tots els assenyalaments de judicis ràpids realitzats pels jutjats d'instrucció a l'empara de l'article 800.3 de la Llei d'enjudiciament criminal.

c) Totes les sentències dictades pels jutjats penals d'acord amb l'article 802 de la Llei d'enjudiciament criminal.

d) Totes les resolucions dictades pels jutjats d'instrucció que ordenin mesures cautelars i d'altres de protecció a la víctima, així com el seu aixecament o modificació, i les que puguin afectar la seguretat de la víctima, dictades durant la fase d'instrucció o intermèdia en processos per delictes.

e) Totes les sentències d'acord amb l'acusació dictades pels jutjats d'instrucció en processos per delictes a l'empara de l'article 801 de la Llei d'enjudiciament criminal.

f) Totes les sentències dictades pels jutjats d'instrucció en judicis per faltes tipificades en els articles 617 o 620 del Codi penal.

g) Totes les resolucions dictades pels jutjats penals i audiències provincials que puguin afectar la seguretat de la víctima dictades en execució d'una sentència condemnatòria per delictes comès contra alguna de les persones a les quals es refereix l'article 153 del Codi penal.

Aquesta disposició també és aplicable quan el jutjat penal executa una sentència de conformitat dictada a l'empara de l'article 801 de la Llei d'enjudiciament criminal.

h) Totes les sentències dictades per les audiències provincials en recursos d'apel·lació de l'article 800 de la Llei d'enjudiciament criminal, així com en recursos d'apel·lació de l'article 976 de la mateixa Llei.

2.- Els jutjats d'instrucció, els jutjats penals i les audiències provincials han de remetre immediatament al Registre de Violència Domèstica les resolucions enumerades en l'apartat anterior.

3.- El Registre de Violència Domèstica ha de tenir caràcter reservat i ha de ser consultat, als efectes d'aquesta Instrucció, pels jutjats o tribunals penals. També pot ser consultat per qualsevol òrgan jurisdiccional i pel ministeri fiscal. La consulta s'ha de fer en tot cas mitjançant la tramesa de l'oportú ofici normalitzat que ha de ser aprovat pel Consell General del Poder Judicial.

L'accés al Registre s'ha d'ajustar, en qualsevol cas, al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i en l'article 85 del Reglament 5/1995, de 7 de juny, dels aspectes accessoris de les actuacions judicials.

4.- La tramesa d'informació al Registre de Violència Domèstica respectiu s'ha de fer mitjançant documents normalitzats que han de ser aprovats pel Consell General del Poder Judicial.

5.- Les sales de govern dels tribunals superiors de justícia han de vetllar per la creació dels corresponents Registres de Violència Domèstica d'acord amb el que disposen els tres apartats anteriors, i n'han d'informar el Consell General del Poder Judicial en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor de la Llei 38/2002, de 24 d'octubre, de reforma parcial de la Llei d'enjudiciament criminal.

6.- Per tal de facilitar l'homogeneïtat i la comunicació entre els diferents registres informatitzats, i també, si és el cas, la seva integració en els sistemes informàtics de gestió processal existents als òrgans judicials, el Ple del Consell General del Poder Judicial, a proposta de la Comissió d'Informàtica Judicial, ha de determinar els criteris d'homogeneïtzació i els requisits funcionals i de seguretat que aquests registres han de reunir.

Setè.- Coordinació entre les jurisdiccions penal i civil.

Les sales de govern han d'aprovar els criteris necessaris per coordinar les jurisdiccions penal i civil en l'àmbit de la violència domèstica.

Vuitè.- Protocols de col·laboració.

Els protocols de col·laboració que s'estableixin a l'empara de l'article 47.4 del Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny, es poden referir a l'àmbit específic de la violència domèstica, i hi poden participar els organismes públics encarregats dels serveis socials o de la salut dels ciutadans.

Novè.- Revisió de la seva aplicació.

La revisió a la qual es refereix la disposició addicional segona de l'Acord de data 26 de febrer de 2003 del Ple del Consell General del Poder Judicial, que modifica el Reglament 5/1995 en el que fa referència als serveis de guàrdia, també s'ha d'estendre a l'aplicació de la Instrucció present.

Desè.- Difusió i publicació.

Comuniqueu-ho als presidents dels tribunals superiors de justícia i als jutges degans, i procediu a la seva publicació al *Butlletí Oficial de l'Estat* i a la notificació a l'Agència de Protecció de Dades.

Onzè.- Entrada en vigor.

Aquesta Instrucció ha d'entrar en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.